

man jo ikke kunnet beffæstige sig med den foreliggende Sag — forekommer det mig, at man derved let vil komme ind paa en Udvidelse af hele Lovforslagets Omraade, og i saa Henseende vilde jeg være noget betænkelig. I Realiteten indrømmer jeg, at naar det blev paa en saadan Maade, som det ærede Medlem antydede, garanteret ved Tilværelse af de offentlige Myndigheder, at der var en offentlig Interesse, kunde der praktisk taget ikke være saa ringe Grund til at stille sig noget anderledes med Hensyn til Expropriationsbestemmelserne. Det Tilbagekridt, der skulde ske ved denne Lov, formaar jeg unegtelig heller ikke at se, idet man dog maa fastholde, hvad der staaar strax i Begyndelsen af Loven, at Grunden kan benyttes, selv om der derved ikke opnaas nogen Beskyttelse for vedkommende Eiendom, hvortil den hører; dette er dog et meget væsentligt og aldeles afgjørende Fremskridt. Jeg skal endnu blot et Øieblik opholde mig ved Lovforslagets § 19, idet jeg rigtignok mener, at den er i høj Grad betimelig, og at det vilde være aldeles mærkværdigt, om man paa dette Punkt vilde gjøre noget Mere. Der staaar, om jeg først maa nævne dette, som er det mindre Væsentlige, at med Hensyn til Diger, der ere eller agtes opførte for at indvinde Land fra Havet eller Fjordene, kunne Bestemmelserne i Loven først fordrives anvendte, efter at det indvundne Land er blevet skyldsat. Det ærede Medlem nævnte der, at saadant Land skal skyldsettes efter 20 Aars Forløb. Jeg er nu ikke fuldstændig paa det Rene hermed. Jeg tror, at slige Forber kunne skyldsettes efter 20 Aars Forløb eller rettere, jeg tror, at det er saaledes, at de ikke kunne skyldsettes før efter 20 Aars Forløb; men tillige tror jeg, at der er fuldstændig administrativ Myndighed til at udsætte Skyldsetningen ogsaa efter den Tid, for saa vidt det findes, at Sorden ikke kan taale Skyldsetning. Altsaa det, som det ærede Medlem ankede over, nemlig at der kan komme Skyldsetning paa indvundne Forber, som ikke kunne taale det efter 20 Aars Forløb, mener jeg kan ikke indtræde; jeg tror, at den høitærede Minister har Myndighed til da at udsætte Skyldsetningen. Jeg kommer nu til det, som er det mere Væsentlige, nemlig dette, at ved Inddæmninger, hvorved der indvindes Land fra Havet, kan der kun undtagelsesvis blive Brug for Lovens Bestemmelser. Jeg vil sige, at her er det Punkt, hvor der er Grund til at være særlig varsom lige over for det, som det ærede Medlem kaldte Spekulationen. Jeg vil nu tillade mig at se Sagen fra en anden Side. Det kan jo nemlig være meget godt, at der kommer Spekulanter, som ville indvinde Jord fra Havet, men man skal dog virkelig tage sig i Agt for ved Lovbestemmelser at stille dem saaledes, at de ikke behøve at varetage deres egen Larv i Længden. Man skal dog ved slige nye Foretagender holde sig for Die, at de, der udføre dem, udføre dem for Bindings

Skyld, og de maa virkelig sørge for sig selv, de maa i Reglen ikke være saaledes stillede, at de kunne spekulere i, naar der er gaact en lille Tid, saa uden videre at nyde Godt af Bestemmelser, som tilkomme de oprindelige Lodsieiere, der ikke have gjort Noget for at gaa ud i Havet, hvorefter Havet er gaact ind paa deres Forber. Naar Folk ville forsøge paa at inddæmme Land fra Havet og herved rijkere Kapital, hvilket jo er meget værdigt, maa vi virkelig lade dem sørge for sig selv saa vidt muligt og sikkre sig imod, at de faae en alt for let Afgang til at vælte Byrden over paa Medborgere, som ikke have villet deltage i deres Foretagende, og som ere Grundeiere op til selve det inddæmmede Areal, som ere saaledes stillede, at de ved deres Eiendomme, ved Naboskab ere knyttede til Inddæmningen; de kunne ikke gaa deres Vej, de maa blive, hvor de ere. Men man maa jo dog sørge for, at de ikke blive saaledes stillede, at et Aktieselskab — thi Inddæmningen kan være gaact gennem mange Hænder, det er et Handelsforetagende, en Foretning, som jo i Øvrigt kan være meget hæderlig — kan komme nogle Aar efter, at Foretagendet er sat i Gang, og forulempe de oprindelige Grundeiere, som maaste aldrig i deres Liv have ønsket, at denne nye Nabo skulde opstaa ved Siden af dem. Jeg har stillet det noget skarpt, fordi jeg udtrykkelig vilde antyde, at denne Sag ogsaa har en anden Side end den, der blev fremhævet af det ærede Medlem, som først havde Ordet.

Clausen: Jeg maa i Modsetning til den ærede sidste Læser sige, at jeg omtrent nærer de samme Betænklichkeiten, som bleve fremhævede af det ærede Medlem for Svendborg Amts 7de Valgkreds (Steenstrup). Jeg deler de samme Betænklichkeiten som han, men jeg skal da ogsaa sige, at jeg synes, at disse Betænklichkeiten for en Del ville kunne heves ved Endringsforslag til 2den Behandling. Jeg tror, at de ærede Læser for en Del have misforstaaet det ærede Medlem for Svendborg Amts 7de Valgkreds. Det var vistnok ikke hans Mening at forlange Expropriation til et nyt Dige, naar der foretages en Indvinding fra Havet, men det forekommer mig at være hans Mening, at, naar et saadant Dige var opført — og den høitærede Regjering kan jo, naar den giver en Mand, der vil foretage et saadant Arbejde, Bevilling dertil, forlange leveret Overslag, og der kan da fastsettes, hvorledes og til hvilken Højde og Styrke dette Arbejde skal udføres — og der saa ved Naturbegivenheder gaar Bræk derpaa, da burde der tilstaaes Expropriationsret, saaledes at Vedkommende kunne faae Materiale til at udbedre Skaden med igjen. Denne Betragtning kan jeg fuldstændig tiltræde, thi saa vist som Lovforslagets Bestemmelser komme til at omfatte disse Foretagender, saasnart Skyldsetningen er